ве становище компанії з метою використання її для прийняття ефективних управлінських рішень.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 (МСФЗ 9) «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_016.
2. IFRS 9: A Complete Package for Investors [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ifrs.org/Investor-resources/2014-Investor Perspectives/Documents/Investor-Perspective-Financial-Instruments-July-2014.pdf – P. 1-3.
3. Лысенков Ю.М. и др. Международный фондовый рынок / Ю.М. Лысенков – К. : Киев. ин-т банкиров банка «Украина», 1995. – С. 26.
4. Львов Ю.И. Банки и финансовый рынок / Ю.И. Львов. – СПб. : Культ Информ Пресс, 1995. – С. 86.
5. Андрєєва Г.І. Похідні цінні папери: сутність, поняття й визначення./ Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»: № 12, 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=418.
6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 (МСБО 32) Фінансові інструменти: подання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929_029.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01.
8. Попадюк К. МСФО 9 / IFRS 9 образца 2014 года: игра в классификацию продолжается / К. Попадюк. – 11.08.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://inflexio.ru/msfoifrs9obrazca2014godaigravklassifikaciyuprodolzhaetsya.html?utm_source=feedburner&utm_medium=email&utm_campaign=Feed%3A+inflexionews+%28%D0%A1%D0%B2%D0%B5%D0%B6%D0%B5%D0%.

УДК 657.222

Кац М.В.
аспірант кафедри обліку й аудиту
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ОПРИБУТКУВАННЯ ЗАПАСІВ: АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ ПО-НОВОМУ

У статті досліджено основні зміни в порядку обліку податку на додану вартість відповідно до нових законодавчих ініціатив, які застосовуватимуться з 1 грудня 2014 року, а деякі – з 1 січня 2015 року. Висвітлено механізм електронного адміністрування ПДВ, яке відбуватиметься повністю автоматизовано починаючи з нового календарного року. Проведено порівняння старих і нових форм первинних документів, реєстрів і звітності.

Ключові слова: податок на додану вартість (ПДВ), електронне адміністрування, податкова накладна, реєстр, звітність, ПДВ-рахунок.

Кац М.В. ОПРИХОДОВАНИЕ ЗАПАСОВ: АДМИНИСТРИРОВАНИЕ НДС ПО-НОВОМУ

В статье исследованы основные изменения в порядке учета налога на добавленную стоимость в соответствие с новыми законодательными инициативами, которые вступят в силу с 1 декабря 2014 года, а некоторые – с 1 января 2015 года. Отображен механизм электронного администрирования НДС, которое будет полностью автоматизировано с нового календарного года. Проведено сравнение старых и новых форм первичных документов, реестров и отчетности.

Ключевые слова: налог на добавленную стоимость (НДС), электронное администрирование, налоговая накладная, реестр, отчетность, НДС-счет.

Kats M.V. INVENTORY PURCHASE: VAT ADMINISTRATION IN A NEW WAY

New changes in VAT legislation which will be obligatory for usage from December 2014, some of them – from January 2015, are researched in the article. Mechanism of fully automated electronic way of the VAT administration valid from new calendar year is discovered. Comparison of previous and new forms of primary documents, registers and statements is held.

Keywords: value added tax, electronic administration, VAT invoice, register, statements, VAT account.

Постановка проблеми. Процес оприбуткування запасів нерозривно пов'язаний з обліком податку на додану вартість, якщо підприємство зареєстровано як платник ПДВ. Тому неодмінно всім компаніям доведеться відслідковувати зміни, які матимуть місце у зв'язку із переходом на новий порядок обліку, організації обрахування і сплати податку. Значні нововведення, як якісні, так і кількісні, очікуються у цій області. Вірніше сказати, вже навіть не очікуються, а офіційно затверджені і зареєстровані у Міністерстві юстиції, і справа лишається за малим – набранням ними чинності. Причому ці зміни призведуть не тільки до застосування нових форм бухгалтерських регістрів, звітності і первинних документів, як це відбувалося вже багато разів до того, законодавством передбачено кардинально новий спосіб адміністрування податку на додану вартість – електронний, повністю автоматизований. Ці вдосконалення стануть системним рішенням для контролю нарахування, сплати і відшкодування ПДВ, ліквідації «податкових ям» і схем махінацій. У той же час виникає багато питань, пов'язаних з переходом на нову систему адміністрування податку і звітності. Відповіді можна буде знайти поступово, аналізуючи кожен законодавчо-нормативний акт, яким регулюється порядок електронного адміністрування ПДВ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Поки що невелика кількість матеріалу опублікована за обраним напрямом дослідження, оскільки більш конкретно можна буде говорити про нововведення і робити висновки лише з 1 січня 2015 року, коли вже облік податку на додану вартість відбуватиметься повністю автоматизовано в електронному вигляді. Зараз же доступні коментарі деяких експертів, статті бухгалтерських видань та інформаційні бюлетені аудиторських компаній. Вже вийшли публікації Юлії

Кловської, головного редактора журналу «Дебет-Кредит» на тему: «Електронне адміністрування ПДВ на старті» [1], Юлії Єгорової «Електронне адміністрування ПДВ» [2], Василя Рората «Нове в реєстрації ПН в ЄРПН» [3], інформаційний вісник «ПДВ: нові правила» [4] від професіоналів «Ернст енд Янг» з надання аудиторських послуг тощо.

Постановка завдання. Метою статті є висвітлення основних нововведень, які матимуть місце в системі адміністрування і обліку податку на додану вартість з 1 грудня 2014 року, а деякі – з 1 січня 2015 року. Досягнення поставленої мети передбачає поступове вирішення таких завдань:

1) дослідження нової форми податкової накладної, яка буде застосовуватися з 1 грудня 2014 року та з 1 січня 2015 року;

2) знайомство з оновленим реєстром виданих та отриманих податкових накладних з 1 грудня 2014 року і реєстром виданих та отриманих документів з 1 січня 2015 року;

3) звітування по податку на додану вартість за іншими формами;

4) вивчення основних законодавчо закріплених правил електронного адміністрування ПДВ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Міністерство фінансів України наказом № 957 від 22 вересня 2014 року [5] затвердило нову форму податкової накладної і порядок її заповнення. Також цим законодавчо-нормативним актом передбачено і нову форму розрахунку коригування до податкової накладної. Виписувати податкову накладну за новою формою доведеться починаючи з 1 грудня 2014 року.

Які основні відмінності нової податкової накладної від попередньої?

З формою сталися очікувані зміни – її табличну частину доповнили колонкою, передбаченою для 7-відсоткової ставки ПДВ, – графою 9. Місце для такої ставки, відповідно, відвели і у розрахунку коригування кількісних та вартісних показників до податкової накладної. Правила її заповнення прописали в Порядку. В іншому форма накладної суттєвих змін не зазнала.

Оновлено правила заповнення заголовної частини податкових накладних. Зокрема, зазначено, що якщо п. 11 нового Порядку заповнення податкових накладних не визначає порядок заповнення окремих рядків заголовної частини податкової накладної, відведених для заповнення даних покупця, такі рядки не заповнюють (нулі, прочерки та інші знаки чи символи не проставляють) [5].

Змінено правила заповнення рядка «Індивідуальний податковий номер покупця» у деяких типах податкових накладних (зокрема, при експорті; при виписуванні підсумкової податкової накладної, податкової накладної, складеної у разі використання виробничих або невиробничих засобів, інших товарів/послуг, за якими суми ПДВ попередньо були включені до податкового кредиту, не в господарській діяльності, податкової накладної, складеної на суму перевищення звичайної ціни над фактичною (у разі здійснення контрольованих операцій). Наприклад, при поставці товарів/послуг неплатнику ПДВ і у випадках складання податкової накладної за підсумковими операціями за день у рядку «Особа (платник податку)-покупець» вказується «Неплатник», у рядку «Індивідуальний номер покупця» відображається умовний ІПН «40000000000». При експортних поставках у цьому рядку вказується найменування нерезидента, в рядку «Місцезнаходження (податкова адреса) покупця» вказується країна, у якій зареєстрований нерезидент-покупець, а в рядку «Індивідуальний податковий номер покупця» відображається умовний ІПН «300000000000» (зараз вказують ІПН «400000000000»). В іншому форма накладної суттєвих змін не зазнала.

Однак цю форму податкової накладної доведеться використовувати недовго. З 1 січня 2015 року вона

Складається оператором інвестору за багатосторонньою угодою про розподіл продукції	
Не видається покупцю (тип причини)	

(потрібне виділити поміткою "Х")

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
2014 року №

ПОДАТКОВА НАКЛАДНА

Дата складання податкової накладної ____ Порядковий номер ____ / ____ / ____ (*) (номер філії)

Продавець

Особа (платник податку) - продавець ____
(найменування; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи - підприємця)
(індивідуальний податковий номер продавця)

Місцезнаходження (податкова адреса) продавця ____

Номер телефону ____

Вид цивільно-правового договору ____ (вид договору)

Форма проведених розрахунків ____ (бартер, готівка, оплата з поточного рахунка, чек тощо)

Покупець

Особа (платник податку) - покупець ____
(найменування; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи - підприємця)
(індивідуальний податковий номер покупця)

Місцезнаходження (податкова адреса) покупця ____

Номер телефону ____

від ____ №

Розділ	Дата виникнення податкового зобов'язання (постачання (оплати))	Номенклатура товарів/послуг продавця	Код товару згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру товару/ послуги		Кількість (об'єм, обсяг)	Ціна постачання одиниці товару/ послуги без урахування ПДВ	Обсяги постачання (база оподаткування) без урахування ПДВ, що підлягають оподаткуванню за ставками					Загальна сума коштів, що підлягає сплаті
				Умовне позначення (українське)	Код			основна ставка	ставка 7%	нульова ставка		звільнення від ПДВ*	
										постачання на митній території України	експорт		
1	2	3	4	5.1	5.2	6	7	8	9	10	11	12	13
I													
		Усього за розділом I	X	X	X	X	X						
II	Зворотна (застава) тара		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
III	Податок на додану вартість		X	X	X	X	X			0	0		
IV	Загальна сума з ПДВ		X	X	X	X	X						

Суми ПДВ, нараховані (сплачені) у зв'язку з постачанням товарів/послуг, зазначених у цій накладній, визначені правильно, відповідають сумі податкових зобов'язань продавця і включені до реєстру виданих та отриманих податкових накладних.

(ініціали та прізвище особи, яка склала податкову накладну)

Рис. 1. Форма податкової накладної, чинна з 1 січня 2015 року

Джерело: наказ Міністерства фінансів України від 14 листопада 2014 року № 1129 «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 22 вересня 2014 року № 957» [6]

буде знову оновлена (рис. 1) згідно з наказом Міністерства фінансів України від 14 листопада 2014 року № 1129 «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 22 вересня 2014 року № 957» [6].

Основною метою змін є приведення форми податкової накладної і Порядку її заповнення у відповідність із вимогами Податкового Кодексу з урахуванням змін, внесених Законами від 31 липня 2014 року № 1621-VII і від 9 жовтня 2014 року № 1690.

«Шапка» електронної податкової накладної складатиметься з двох граф: «Складається оператором інвестору за багатосторонньою угодою про розподіл продукції» та «Не видається покупцю (тип причини)». Крім того, у самій формі податкової накладної колонка 5 «Одиниця виміру товару/послуги» складатиметься з двох колонок: «Умовне позначення (українське)» та «Код». Нові графи заповнюватимуться відповідно до Класифікатора системи позначень одиниць вимірювання та обліку (КСПОВО), чинного на дату складання податкової накладної. КСПОВО затверджено наказом Держстандарту від 09.01.97 року № 8. Структурно його класифікація складається з таких блоків: код (чотиризначне число), назва одиниці вимірювання чи одиниці обліку, умовне позначення українське та міжнародне, код СОЕИ (Общесоюзный классификатор. Система обозначений единиц измерений, используемых в АСУ, 1988 год).

Крім того, до Порядку заповнення податкової накладної, який діятиме з 01 грудня 2014 р., внесені доповнення щодо складання ПН оператором інвестору за багатосторонньою угодою про розподіл продукції. Встановлено, що:

– при виконанні багатосторонньої угоди про розподіл продукції за участю кількох інвесторів ПН може складатися як оператором, так і інвесторами, якщо усі інвестори зареєстровані платниками податку;

– у разі складання ПН на операції з постачання інвестору товарів/послуг в межах виконання багатосторонньої угоди про розподіл продукції у рядку «Особа (платник податку) – покупець» зазначаються найменування оператора такої угоди та найменування інвестора, який фактично є від імені оператора стороною договору, а у рядках «Індивідуальний податковий номер покупця» та «Місцезнаходження (податкова адреса) покупця» зазначаються дані оператора такої угоди. У графі «Вид цивільно-правового договору» зазначаються вид, дата та номер договору, на підставі якого здійснено таке постачання;

Додаток 1
до податкової накладної

Додаток до податкової накладної № ☐☐☐☐☐☐ / ☐ / ☐☐☐☐ **від** ☐☐☐☐☐☐☐☐

Дата ☐☐☐☐☐☐☐☐
(дата заповнення додатка)

№ з/п	Номер договору, найменування/прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи - підприємця продавця	Номенклатура товарів/послуг продавця	Код товару згідно з УКТ ЗЕД	Належить до постачання					Перелік частки товару/послуги, що не містить відокремленої вартості частково поставлених товарів/послуг		Залишок частки товару/послуги, що не містить відокремленої вартості, яку слід допоставити	
				одиниця виміру		ціна одиниці товару/послуги без урахування ПДВ	кількість, об'єм, обсяг	загальна сума коштів без ПДВ	одиниця виміру	кількість, об'єм, обсяг	одиниця виміру	кількість, об'єм, обсяг
				Умовне позначення (українське)	Код							
1	2	3	4	5.1	5.2	6	7	8	9	10	11	12
Усього		x	x	x	x	x	x		x	x	x	x

_____
(ініціали та прізвище особи, яка склала додаток)

Рис. 2. Додаток до податкової накладної

Джерело: наказ Міністерства фінансів України від 14 листопада 2014 року № 1129 «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 22 вересня 2014 року № 957» [6]

Розділ I. Видані податкові накладні

№ з/п	Податкова накладна, розрахунок коригування кількісних та вартісних показників до податкової накладної, митна декларація, документ бухгалтерського обліку					Загальна сума постачання, включаючи податок на додану вартість	Постачання товарів/послуг та послуг, наданих нерезидентом на митній території України, які							Вивезення товарів за межі митної території України (база оподаткування)	Постачання послуг за межами митної території України та послуг, місце постачання яких визначено за межами митної території України
	дата складання	порядковий номер (реєстраційний номер - для митної декларації)	вид документа	платник податку - покупець			підлягають оподаткуванню за ставкою					звільнені від оподаткування (сума постачання)	не є об'єктами оподаткування (сума постачання)		
				найменування (П.І.Б. - для фізичної особи - підприємця)	індивідуальний податковий номер		основною		7 %		0 %				
							база оподаткування	сума податку на додану вартість	база оподаткування	сума податку на додану вартість	база оподаткування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Усього за звітний (податковий) період															
З них включено до уточнюючих розрахунків за звітний (податковий) період															

Рис. 3. Розділ 1 Реєстру виданих та отриманих податкових накладних

Джерело: Наказ Міністерства фінансів України № 958 від 22 вересня 2014 року [7]

– у разі складання оператором інвестору в межах виконання багатосторонньої угоди про розподіл продукції ПН відповідно до пп. «а» п. 337.4 ст. 337 розд. XVIII ПК в рядках такої ПН, відведених для заповнення даних продавця, оператор зазначає власні дані, а в рядках, відведених для заповнення даних покупця, – дані інвестора. У графі «Вид цивільно-правового договору» такої ПН зазначаються «Угода про розподіл продукції», дата та номер такої угоди. У графі 3 «Номенклатура товарів/послуг продавця» зазначається «розподіл сум податкового кредиту за багатосторонньою угодою про розподіл продукції». Графи 4-12 не заповнюються.

Також наказом № 1129 передбачено і додаток до податкової накладної (рис. 2). Податкова накладна складається на кожне повне або часткове постачання товарів/послуг, а також на суму коштів, що надійшли на поточний рахунок як попередня оплата (аванс). У разі якщо частка товару/послуги не містить відокремленої вартості, перелік (номенклатура) частково поставлених товарів зазначається в додатку до податкової накладної і в повній вартості враховується у податковій накладній та загальних податкових зобов'язаннях.

У разі постачання підакцизних товарів та товарів, ввезених на митну територію України, у графі 4 додатка 1 до податкової накладної вказується код таких товарів згідно з УКТ ЗЕД [6].

Наказ Мінфіну від 14.11.2014 р. № 1129 набуде чинності з 01.12.14 р., крім електронної форми податкової накладної та Порядку її заповнення, які набирають чинності з 1 січня 2015 року.

Наказом Міністерства фінансів України № 958 від 22 вересня 2014 року [7] затверджена нова форма реєстру виданих та отриманих податкових накладних та порядок його ведення. З 1 грудня 2014 року для реєстрації податкових накладних необхідно користуватися оновленим реєстром, і, відповідно, втратить чинність форма, затверджена наказом Мінфіну № 708 від 25 листопада 2013 року. В новому реєстрі з'явилася графа для відображення поставок за ставкою ПДВ 7%. Інших розбіжностей не виявлено. Фрагменти нової форми реєстру виданих та отриманих податкових накладних, які демонструють зміни, наведені на рисунку 3.

Така ж сама графа для відображення поставок за ставкою ПДВ 7% додана і в Розділ 2 Реєстру виданих та отриманих податкових накладних (рис. 4).

Змінами, внесеними з 01.01.2015 року, не передбачено ведення платником ПДВ реєстру виданих та отриманих податкових накладних і подання до контролюючого органу копій записів у такому реєстрі в електронному вигляді. Отже, оновлений реєстр закривається 31 грудня 2014 року.

Водночас на платників ПДВ покладено обов'язок ведення реєстру виданих та отриманих документів, які є підставою для нарахування сум ПДВ, що відносяться до податкового кредиту, без отримання податкової накладної (транспортний квиток, готельний рахунок або рахунок, який виставляється платнику податку за послуги зв'язку, інші послуги, касові чеки податкова накладна при постачанні послуг нерезидентом). Платники податку у складі податкової звітності з цього податку подають до контролюючого органу копії записів у цих реєстрах за такий період в електронному вигляді.

Наказом Міністерства фінансів України № 966 від 23 вересня 2014 року затверджені:

– форма податкової декларації з податку на додану вартість;

– уточнюючий розрахунок податкових зобов'язань з податку на додану вартість у зв'язку із виправленням самостійно виявлених помилок;

– розрахунок податкових зобов'язань, нарахованих отримувачем послуг, не зареєстрованим як платник податку на додану вартість, які поставляються нерезидентам, у тому числі їх постійними представництвами, не зареєстрованими платниками податку, на митній території України;

– порядок заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість [8].

Відповідно, втратив чинність наказ Мінфіну № 678 від 13 листопада 2013 року.

Нові ПДВ-форми є чинними для складання звітності за податковий період, наступний за податковим пе-

Розділ II. Отримані податкові накладні

№ з/п	Податкова накладна, розрахунок коригування кількісних та вартісних показників до податкової накладної, митна декларація, касовий чек, транспортний квиток, готельний рахунок, рахунок за послуги зв'язку, рахунок за послуги, вартість яких визначається за показниками приладів обліку, заява та копії товарних чеків або інших розрахункових документів, що засвідчують факт сплати податку у зв'язку з придбанням таких товарів/послуг, або копії первинних документів, складених відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", що підтверджують факт отримання таких товарів/послуг, відповідно до пункту 201.10 статті 201 розділу V Податкового кодексу України тощо							Загальна сума, включаючи податок на додану вартість	Частка, що використовується в оподаткованих операціях	Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження), ввезення на митну територію України товарів, придбання послуг, включаючи одержання послуг від нерезидента											
										з метою їх використання у межах господарської діяльності для здійснення операцій, які								які не призначаються для їх використання у господарській діяльності		для постачання послуг за межами митної території України або послуг, місце постачання яких визначається відповідно до пункту 186.3 статті 186 розділу V Податкового кодексу України за межами митної території України	
										використовуються в оподаткованих операціях, які підлягають оподаткуванню за:						звільнені від оподаткування, не є об'єктами оподаткування					
										основною ставкою		ставкою 7 %		ставкою 0 %							
										вартість без податку на додану вартість	сума податку на додану вартість	вартість без податку на додану вартість	сума податку на додану вартість	вартість без податку на додану вартість	сума податку на додану вартість	вартість без податку на додану вартість	сума податку на додану вартість	вартість без податку на додану вартість	сума податку на додану вартість	вартість без податку на додану вартість	сума податку на додану вартість
	дата отримання	дата складання	порядковий номер (реєстраційний номер - для митної декларації)	вид документа	постачальник																
					найменування (П.І.Б. - для фізичної особи - підприємця)	індивідуальний податковий номер																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
…																					
Усього за звітний період																					
З них включено до уточнюючих розрахунків за звітний період																					

Рис. 4. Розділ 2 Реєстру виданих та отриманих податкових накладних

Джерело: Наказ Міністерства фінансів України № 958 від 22 вересня 2014 року [7]

ріодом, в якому вони опубліковані. Таким чином, за листопад 2014 року звітують за старими ПДВ-формами (наказ Мінфіну № 678 від 13.11.2013 р.), а вже за грудень 2014 року звітувати доведеться за новими.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Податкового Кодексу України та інших законодавчих актів України» від 31.07.2014 року № 1621-VII з 1 січня 2015 року запроваджується система електронного адміністрування ПДВ [9].

Вдосконалена система адміністрування податку на додану вартість стане системним рішенням для контролю нарахування, сплати і відшкодування ПДВ, ліквідації «податкових ям» та схем махінацій.

Система електронного адміністрування податку на додану вартість буде забезпечувати автоматичний облік у розрізі платників податків сум ПДВ.

Порядок електронного адміністрування податку на додану вартість встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Платникам ПДВ, починаючи з нового, 2015, року, буде автоматично відкрито рахунки в системі електронного адміністрування ПДВ. Електронний рахунок відкривається платнику податку Казначейством автоматично на безоплатній основі.

Електронні рахунки відкриваються виключно на підставі реєстру платників податку, який ДФС після присвоєння особі індивідуального податкового номера платника податку надсилає Казначейству. Датою початку здійснення платником податку операцій з використанням електронного рахунка є дата реєстрації його платником податку (для платників податку, зареєстрованих до 1 січня 2015 р., – 1 січня 2015 року).

У разі анулювання реєстрації платника податку залишок коштів на його електронному рахунку перераховується до бюджету, а такий рахунок закривається.

Всі податкові накладні будуть складатися виключно в електронному вигляді та реєструватися в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН) незалежно від розміру податку в одній податковій накладній. Реєстрації в ЄРПН підлягають усі податкові накладні незалежно від зазначеної в них суми ПДВ і походження товару, а також ті, що залишаються в особи, яка оформила їх (виписані неплатнику ПДВ, а також при нарахуванні ПДВ на умовні постачання, за підсумками щоденних операцій та інших операцій, перелічених у п. 10 Порядку № 10, а з 1 грудня 2014 року – зазначених у п. 10 Порядку № 957).

Розрахунок коригування також складається постачальником, проте передбачаються нові правила реєстрації в ЄРПН. Так, якщо внаслідок перерахунку сума податкових зобов'язань:

– збільшується (або сума компенсації не змінюється), розрахунок коригування складається та реєструється в ЄРПН постачальником. При цьому покупець має право збільшити суму податкового кредиту лише після реєстрації постачальником розрахунку коригування в ЄРПН;

– зменшується, розрахунок коригування складається постачальником і направляється покупцеві, який і реєструє його в ЄРПН. При цьому постачальник має право зменшити податкові зобов'язання за таким розрахунком коригування лише після його реєстрації в ЄРПН покупцем.

З 1 січня 2015 року в ЄРПН можна буде зареєструвати лише таку податкову накладну, сума ПДВ в якій, тобто величина податкового зобов'язання постачальника, не перевищуватиме певну дозволену йому суму – «ліміт реєстрації». Це сума, що розраховуватиметься автоматично конкретно для кожного платника податку на додану вартість у системі електронного адміністрування ПДВ за встановленою формулою 1.

Формула обчислення суми податку для реєстрації податкових накладних та/або розрахунків коригування в Реєстрі:

$$\Sigma\text{Накл} = \Sigma\text{НаклОтр} + \Sigma\text{Митн} + \Sigma\text{ПопРах} - \Sigma\text{НаклВид} - \Sigma\text{Відшкод} - \Sigma\text{перевищ}, \quad (1)$$

де: $\Sigma НаклОтр$ – загальна сума податку за отриманими платником податку податковими накладними та розрахунками коригування;

$\Sigma Митн$ – загальна сума податку, сплаченого платником податку безпосередньо або через уповноважену особу під час ввезення товарів на митну територію України;

$\Sigma ПопРах$ – загальна сума поповнення електронного рахунка з поточного рахунка платника податку;

$\Sigma НаклВид$ – загальна сума податку за виданими платником податку податковими накладними та розрахунками коригування;

$\Sigma Відшкод$ – загальна сума податку, заявлена платником податку до бюджетного відшкодування, що визначається на підставі задекларованих до відшкодування на поточний рахунок платника податку сум від'ємного значення податку, розрахованих за операціями, здійсненими після 1 січня 2015 р., згідно з податковими деклараціями з податку та уточнюючими розрахунками до них, поданими контролюючому органу, починаючи з податкової звітності за:

– січень 2015 р. – для платників податку, що застосовують місячний звітний період;

– I квартал 2015 р. – для платників податку, що застосовують квартальний звітний період;

$\Sigma Перевищ$ – загальна сума перевищення податкових зобов'язань, зазначених платником податку у поданих контролюючому органу податкових деклараціях з податку, суми податку, зазначеної у складених таким платником податкових накладних [9].

ДФС обчислює суму податку, на яку платник податку має право зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування в Реєстрі, а також оприлюднює на офіційному веб-сайті алгоритми обрахунку показників формули обчислення зазначеної суми та джерела їх формування.

Показники обліковуються в розрізі платників податку наростаючим підсумком:

– з 1 січня 2015 р. – для платників, що зареєстровані до 01.01.2015 р.;

– з дати реєстрації платником податку, зазначеної у реєстрі платників податку, – для платників, що зареєстровані після 1 січня 2015 року.

Якщо обчислена сума є меншою, ніж сума податку в податковій накладній, яку платник податку повинен зареєструвати в Реєстрі, такий платник перераховує необхідну суму коштів з поточного рахунка на електронний рахунок.

Платник податку має право отримувати у ДФС інформацію про стан свого електронного рахунка, а також суму податку, на яку він має право зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування в Реєстрі.

На рахунки системи електронного адміністрування зараховуватимуться кошти з власного поточного рахунку платника ПДВ.

Запровадження нової системи унеможливить формування фіктивного кредиту та отримання неправомірного відшкодування ПДВ з бюджету, а це, у свою чергу, сприятиме підвищенню рівня надходжень по-

датку до бюджету. Крім того, буде скорочено обсяг тіньової економіки в країні та витрати держави на адміністрування ПДВ.

Також з 1 січня 2015 року кількість критеріїв, які дають право на отримання автоматичного відшкодування, буде скорочено. Але нові правила бюджетного відшкодування ПДВ не застосовуються до сум бюджетного відшкодування, які були заявлені до 1 січня 2015 року. Зазначені суми підлягають відшкодуванню згідно з редакцією статті 200 Податкового кодексу України, яка діє до 1 січня 2015 року.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, є очевидним, що підприємствам слід готуватися до значних змін в області обліку та адміністрування податку на додану вартість. Головним чином, вони торкнуться:

– форми податкової накладної, способу її виписування та реєстрації в ЄРПН, а також обрахунку суми ПДВ у ній, теж саме стосується і розрахунків коригування до ПН;

– форми реєстру виданих та отриманих податкових накладних, який буде змінено з 1 грудня 2014 року та повністю замінено на реєстр виданих та отриманих документів з 1 січня 2015 року;

– форм звітності з податку на додану вартість;

– способу адміністрування ПДВ, якій відбуватиметься повністю автоматизовано в електронному вигляді з 1 січня 2015 року.

ПДВ-рахунок відкривається платникові податків у Казначействі для того, щоб такий платник мав можливість перераховувати на цей рахунок кошти зі свого поточного рахунка, якщо суми, на яку платник має право зареєструвати податкову накладну (∑Накл), недостатньо для реєстрації ПН або РК у ЄРПН та/або на електронному рахунку недостатньо (немає) грошей для сплати до бюджету узгоджених податкових зобов'язань.

Кошти з ПДВ-рахунка можна перераховувати лише до бюджету або на спецрахунок (для підприємств, які застосовують спеціальний режим оподаткування згідно зі ст. 209 Податкового Кодексу України). Забрати гроші з ПДВ-рахунка собі на поточний рахунок або перерахувати на інші цілі (крім сплати ПДВ до бюджету або на спецрахунок) не можна.

Сума ПДВ, сплачена покупцем у ціні товарів (послуг), не перераховується на ПДВ-рахунок постачальника. Усю суму оплати (включаючи ПДВ) покупець перераховує на поточний рахунок постачальника.

Платник ПДВ має право отримувати від ДФС інформацію про стан свого електронного рахунка, а також про суму податку, на яку він може зареєструвати ПН. Імовірно, для отримання інформації платник ПДВ повинен буде направити до органу ДФС запит, аналогічний до того, який зараз направляється до ДФС для отримання інформації про реєстрацію ПН у ЄРПН. Із ПДВ-рахунка платника, який подає загальну декларацію (код 0110), гроші можуть перераховуватися лише до держбюджету.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Кловська Ю. Електронне адміністрування ПДВ на старті / Ю. Кловська [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dtkt.com.ua/show/1bid06523.html.
2. Єгорова Ю. Електронне адміністрування ПДВ / Ю. Єгорова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dtkt.com.ua/show/1bid06410.html.
3. Рорат В. Нове в реєстрації ПН в ЄРПН / В. Рорат [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dtkt.com.ua/show/1bid06411.html.
4. ПДВ: нові правила. Інформаційний вісник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-TaxAlert-28-August-2014-UKR/$FILE/EY-TaxAlert-28-August-2014-UKR.pdf.
5. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної [Наказ Міністерства фінансів України від 22 вересня 2014 року № 957] [із змінами та доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1235-14.
6. Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 22 вересня 2014 року № 957 [Наказ Міністерства фінансів України від 14 листопада 2014 року № 1129] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1455-14.
7. Про затвердження форми реєстру виданих та отриманих податкових накладних та порядку його ведення [Наказ Міністерства фінансів України від 22 вересня 2014 року № 958] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1228-14.
8. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість [Наказ Міністерства фінансів України від 23 вересня 2014 року № 966] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1267-14.
9. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» від 31 липня 2014 року № 1621-VII [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1621-18/page.